

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

ítélete

Az ügy száma: Kfv.VI.37.110/2025/13.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

A felperes: Név1

(cím1)

A felperes képviselője: Wolf Theiss Faludi Ügyvédi Iroda

(eljáró ügyvéd: Dr. Faludi Zoltán

cím2)

Az alperes: Tolna Vármegyei Kormányhivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Jantnerné dr. Oszvald Ágnes kamarai jogtanácsos

A per tárgya: fogyasztóvédelmi ügyben indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat száma: Pécsi Törvényszék 2024. november 28. napján
kelt 2.K.700.883/2024/7. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 2.K.700.883/2024/7. számú ítéletét részben, az „és annak 2023. június 6. napjától a kifizetés napjáig számított minden naptári nap után a késedelem időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének 365-öd részét” rendelkezését hatályon kívül helyezi, e körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja, egyebekben hatályában fenntartja.

A felek a felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeiket maguk viselik.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes 2023. április 18-án helyszíni hatósági ellenőrzést végzett a cím4 szám alatt üzemeltetett Név2 elnevezésű kereskedelmi egységben „Az egyes alapvető élelmiszerek hatósági árának ellenőrzése” című témavizsgálat keretében.

[2] Az alperes a - hivatalból indított eljárásában - 2023. május 18. napján meghozott TOO/FOGY/458-5/2023 számú határozatában a felperessel szemben az árak megállapításáról szóló 1990. évi LXXXVII. törvény veszélyhelyzet ideje alatt történő eltérő alkalmazásáról rendelkező 6/2022. (I. 14.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 6/2022. Korm. rendelet) 2. § (1) bekezdés b) pontjának megsértése miatt a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 47. § (1) bekezdés i) pontja alapján fogyasztóvédelmi bírságot szabott ki, amelynek összegét a közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló 2017. évi CXXV. törvény (Szankciótörvény) 10. § (1) bekezdésében meghatározott szempontok mérlegelésével 2.100.000 Ft összegben határozott meg.

[3] A felperes a fogyasztóvédelmi bírságot - a 2024. november 11. napján kelt nyilatkozatához mellékelt banki igazolás szerint - 2023. június 6-án befizette.

A kereseti kérelem

[4] A határozattal szemben a felperes keresetet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen annak megsemmisítését, másodlagosan a megváltoztatását, harmadlagosan a megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[5] Az elsőfokú bíróság az eljárását az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt C-557/2023. számon indult előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig felfüggesztette. Az EUB a 2024. szeptember 12. napján C-557/2023. számon meghozott ítéletében megállapította, hogy a 2021. december 2-i (EU) 2021/2117 európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a mezőgazdasági termékpiacok közös szervezésének létrehozásáról és a 922/72/EGK, és a 234/79/EGK, az 1037/2001/EK és az 1234/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. december 17-i 1308/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet (a továbbiakban: KPSZ rendelet) a következőképpen kell értelmezni: azzal ellentétes az olyan nemzeti intézkedés, amely veszélyhelyzetre hivatkozással egyrészt arra kötelezi a kereskedőt, hogy bizonyos, e rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági termékeket hatósági áron, és a kereskedőnél készleten lévő, a referencia évben rögzített átlagos napi mennyiségben árusítson, másrészt ez e nemzeti intézkedésben előírt kötelezettségek megsértése esetére kötelező jelleggel bírság kiszabását írja elő.

[6] A felperes pontosított keresetében a határozat megsemmisítését kérte, tekintettel arra, hogy annak az EUB ítélet folytán már nincs jogalapja. Kérte továbbá az alperes kötelezését a tevékenység jogsértő következményének elhárítására, azaz a befizetett bírság visszafizetésére, azzal, hogy a bírság visszafizetésére az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. (a továbbiakban: Art.) 65. § (1a) bekezdése alapján kamattal kötelezze az alperest 2023. június 6. napjától

kezdődően.

Az elsőfokú ítélet

[7] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a határozatot a közlésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, és kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.100.000 Ft-ot, és annak 2023. június 6. napjától a kifizetés napjáig számított minden naptári nap után a késedelem időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének 365-öd részét.

[8] Ítélete [25]-[31] bekezdéseiben ismertette az EUB ítéletben foglaltakat és annak rendelkező részét.

[9] Indokolásában az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 288. cikkben foglaltakra hivatkozással kiemelte, hogy a perbeli esetben értelmezett uniós norma a KPSZ rendelet volt, amely általános hatályú és teljes egészében kötelező, valamint közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

[10] Hivatkozott az EUB ítélkezési gyakorlata (C-430/21. számú, C-106/77 számú, C-399/11. számú ügyek) által kialakított uniós jog elsőbbségének elvére, amely alapján, amennyiben ellentmondás van az uniós jog és a tagállam nemzeti joga között, úgy az uniós jog az irányadó. Az uniós jog közvetlen hatállyal bír. Az uniós jog elsőbbségét minden nemzeti jogi aktusra alkalmazni kell függetlenül attól, hogy azokat a kérdéses uniós jogi aktus előtt vagy után fogadták el. Az, hogy az uniós jog elsőbbséget élvez a vele ellentétes nemzeti joggal szemben, nem jelenti a nemzeti rendelkezések automatikus semmissé vagy érvénytelenné nyilvánítását. Azonban a nemzeti hatóságok és bíróságok kötelesek megtagadni az e nemzeti rendelkezések alkalmazását mindaddig, amíg az irányadó uniós normák hatályban vannak.

[11] Hangsúlyozta, hogy a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (3) bekezdés b) pontja értelmében a bíróság hivatalból veszi figyelembe a közigazgatási cselekménynek az ügyben nem alkalmazandó jogszabályi rendelkezésre alapítását.

[12] Mindezek alapján megállapította, hogy a 6/2022. Korm.rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontja az uniós joggal ellentétes, ami egyben azt is jelenti, hogy az alperesi határozat jogszabálysértő. A Kp. 89. § (1) bekezdés a) pontja, illetve 92. § (1) bekezdés c) pontja alapján a közigazgatási cselekményt a közlésére visszamenőleges hatállyal megsemmisítette, miután a közigazgatási szerv a cselekményét kizárólag az ügyben nem alkalmazható jogszabályi rendelkezésre alapította. Mellőzte az alperes új eljárásra kötelezését, tekintettel arra, hogy a megelőző közigazgatási eljárást az alperes hivatalból indította meg.

[13] Indoka szerint a Kp. 89. § (3) bekezdés alapján rendelkezett a bírság kamattal együtt történő visszafizetéséről. A kamat kapcsán alkalmazta az Art. 6. § (3) bekezdés a) pontját, 65. § (1a) bekezdését, illetve a 209. § (1) bekezdését. Rögzítette, hogy a kamat a legáltalánosabb fogalom szerint a pénz használatáért fizetett díj. Az a körülmény, hogy nem az alperes rendelkezett a befizetett összeggel, nem gátja a kamatfizetési kötelezettség megállapításának. Megjegyezte továbbá, hogy az alperes a kiszabott bírság meg nem fizetése esetén késedelmi pótlékterhet állapított meg, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. Ennek tükrében egyértelmű, hogy az alperesnek ugyanekkora összegű késedelmi kamatot kell fizetnie, tekintettel arra, hogy jogszerűtlenül fizettette be a felperessel a fogyasztóvédelmi bírságot.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

[14] Az alperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[15] Álláspontja szerint az ítélet indokolása nem felel meg a Kp. 84. § (2) bekezdésében, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 346. § (4)-(5) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek. Hangsúlyozta, hogy a perben a Kp. 85. § (3) bekezdés b) pont alkalmazásának feltételei nem álltak fenn, tekintettel arra, hogy a határozat meghozatalakor a 6/2022. Korm.rendelet hatályban volt, azt jogszerűen alkalmazta. Az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére a határozat meghozatalát követően került sor, a 6/2022. Korm.rendelet uniós joggal való ellentétét az EUB a határozat meghozatalát követően állapította meg.

[16] Nézete szerint a bírság utáni kamatfizetésre kötelezés nem jogszerű. Az Art. rendelkezései jelen ügyben nem alkalmazhatók. Az Art. hatálya nem terjed ki a fogyasztóvédelmi hatóságokra, mivel az Art. kizárólag az adóhatóság jogszabálysértő döntése folytán rendelkezik visszatérítési igényről. A fogyasztóvédelmi hatóság viszont nem adóhatóságként eljáró szerv.

[17] Előadta, hogy a bírság után járó kamat tekintetében széttartó a gyakorlat a törvényszékeken, ennek szemléltetésére törvényszéki ítéleteken foglaltakból emelt ki részeket, és az ítéletekben megjelenő érvelésre reagálva kifejtette az álláspontját.

[18] Azt nem vitatta, hogy abban az esetben, ha a bírságot kiszabó határozat megsemmisítésre kerül, ennek következményeként a bírság visszajár az ügyfél részére, jogosult annak törvényes kamatára. Azt azonban vitatta, hogy a kamat megállapítására és megfizetésére jelen közigazgatási perben sor kerülhet.

[19] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte, tekintettel arra, hogy az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket.

[20] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta a Kp. 85. § (3) bekezdés b) pontját, ha ugyanis az uniós jogba ütköző nemzeti jogszabály nem alkalmazható, azt félre kell tenni.

[21] Hangsúlyozta, hogy a Kp. 89. § (3) bekezdésének alkalmazására csak akkor van lehetőség, ha az ehhez szükséges tények a bíróság rendelkezésére állnak. Mivel a befizetés tényét igazolta, megnyílt a lehetőség a Kp. 89. § (3) bekezdés alkalmazására.

[22] Rámutatott: a bírság visszafizetéséről nem azért kell rendelkeznie az alperesnek, mert a bírság nála van, hanem azért, mert annak befizetését ő rendelte el. Az, hogy az alperes kamatot nem kapott, szintén közömbös, mert nem az alperesnél jelentkező jogalap nélküli gazdagodás kiadását kéri, hanem a saját veszteségének megtérítését.

[23] A késedelmi kamat fizetési kötelezettség hiánya ellentétes a Kp. 89. § (3) bekezdésével, de ellentétes a hatékony jogvédelem elvével is. A jogvédelem hatékonyságát súlyosan megkérdőjelezné, ha a jogsértés közvetlen következményének érvényesítése iránt külön pert kellene indítani.

[24] Hangsúlyozta, hogy az Art. hatálya az adózás rendjére terjed ki [6. § (1) bekezdés]. Adózásnak minősül az, ha a 6. § (2) bekezdés a) pontja szerinti adó végrehajtása az adóhatóság hatáskörébe tartozik [6. § (2) bekezdés c) pont]. Az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény 1. § (3) bekezdése szerint e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azon köztartozások, igazgatási és bírósági szolgáltatási díjak és egyéb tartozások végrehajtása során, amelyekre a törvény az adók módjára való behajtást rendeli. Az Fgytv. 48. § (5) bekezdése szerint a fogyasztóvédelmi hatóság eljárása során kiszabott bírság adók módjára behajtandó köztartozás. Következésképpen a fogyasztóvédelmi bírságot az adóhatóság hajtja vége, ebből kifolyólag az adózás Art. szerinti fogalma alá esik.

[25] Leszögezte, nem lehet kérdéses, hogy a pénz használatának vagyoni értéke van, így a pénzhasználat lehetőségétől való megfosztás veszteséget, kárt okoz. E kárnak átalány jellegű ellentételezése a késedelmi kamat. Ha ennek a nyilvánvaló kárnak a megtérítésére nem kerül sor, az tulajdonjogi sérelmet okozhat, ami ellentétes az Alaptörvény XIII. cikkével. Továbbá, ha az államnak kamat jár a késedelmesen fizetett bírság után, viszont az ügyfélnek nem jár kamat a késedelmesen visszafizetett bírság után, az az azonos helyzetben lévők indokolatlan megkülönböztetésének minősül a tulajdonnal kapcsolatos jogok kapcsán, ami ellentétes az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésével.

[26] Az uniós jog körében hivatkozott a Gräfendorfer Geflügel und Tiefkühlfeinkost ügyben hozott ítélet (C-415/20, ECLI:EU:C:2022:306.) 51-53. és 60-61. pontjaira, és a Bizottság kontra Deutsche Telekom ügyre (C-221/22 P ECLI:EU:C:2024:488), valamint uniós alapelvekre hivatkozással kifejtette, az, hogy az uniós jog alapján a bírságot vissza kell fizetni, és a bírság után kamatot kell fizetni, következik a tényleges érvényesülés (hatékonyság) elvéből, ugyanis az uniós jog érvényesülését nyilvánvalóan meghiúsítaná, ha a visszafizetésre és kamatfizetésre egyáltalán nem kerülne sor. Ugyanakkor a kamatfizetés részletszabályait a belső jognak kell meghatározni. Ha a magyar jognak nincs olyan szabálya, mely alapján kamatot kellene fizetni az uniós joggal ellentétesen beszedett bírság után, akkor egyidejűleg azt kell megállapítani, hogy a magyar jog ellentétes az uniós joggal. E körben indítványozta az EUB előzetes döntési eljárásának kezdeményezését. Kiemelte, hogy

a tényleges érvényesülés (hatékonyság) elvét sértené az alperes által javasolt megoldás is, mely szerint a kamat megfizetése iránt külön polgári pert kellene indítania, ez a megoldás ugyanis jelentősen megnehezítené az uniós jogon alapuló jogérvényesítést.

[27] Kiemelte, hogy az egyenértékűség vizsgálatára akkor kerülhet sor, ha a Kúria azt állapítja meg, hogy a magyar jog valamely szabálya alapján a felperes számára kamatot is kell fizetni a visszatérítendő bírság után. Álláspontja szerint a magyar bíróságok uniós jogi alapelvekre hivatkozással ki tudnák mondani azt analógia alkalmazásával, hogy az alperes általi kamatfizetésre azt a magyar jogszabályt alkalmazzák, amely tárgyában és rendeltetésében legközelebb áll a perbeli tényálláshoz.

[28] Hivatkozott a Kúria EBH2017. K.18. számon közzétett határozata [19] bekezdésében foglaltakra, amely szerint nemzeti szabály vagy éppen annak hiánya nem lehetetlenítheti el a kamatfizetést.

[29] Végezetül utalt az ún. közvetett hatály elvére, más néven a nemzeti jog uniós joggal összhangban álló értelmezésének követelményére, mely értelmezési elvnek a Polgári Törvénykönyv értelmezése körében lehet szerepe.

A Kúria döntése és jogi indokai

[30] Az alperes felülvizsgálati kérelme részben alapos.

[31] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdésben foglaltakból következően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[32] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős ítélet meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[33] A felülvizsgálati eljárás kereteit a Kúria az azonos felek között, azonos jogkérdésben hozott Kfv.IV.37.033/2025/8. számú határozata [55] bekezdésében akként határozta meg, hogy a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében hivatkozott az uniós jogra és az uniós esetjogra, továbbá kúriai döntésekre is, amelyek azonban a Kúria által érdemben nem voltak vizsgálhatók, tekintettel arra, hogy a Kúria a jogerős ítéletben foglaltak jogszerűségét vizsgálja a felülvizsgálati eljárás során, ezért kizárólag azokban a kérdésekben foglalhat állást, amelyekben a jogerős ítélet is állást foglalt. A felülvizsgálati ellenkérelemben felhívott uniós és kúriai esetjog körében azonban a jogerős ítélet nem foglalt állást, így e kérdések jogszerűségét a Kúria nem vizsgálhatta. Amennyiben a felperes azt állítja, hogy az uniós jog, az uniós esetjog, továbbá a kúriai határozatok figyelmen kívül hagyása, vagy az azoktól való eltérés tekintetében a jogerős ítélet jogsértő, erre vonatkozóan felülvizsgálati kérelmet, avagy csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjeszthetett volna elő, ilyet azonban a felperes nem

nyújtott be. A felperes hivatkozásait felülvizsgálati ellenkérelmében adta elő, amely e hivatkozások érvényesítésére és a Kúria általi érdemi felülvizsgálatra nem teremtenek lehetőséget. Ezen okból a felperes előzetes döntéshozatali eljárás iránti indítványa sem foghatott helyt.

[34] A fentieket jelen ügyre irányadónak tartva, a Kúria jelen tanácsa az ítélet jogszerűségét a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között kizárólag azokban a kérdésekben vizsgálta, amelyekben a jogerős ítélet állást foglalt. A felperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezése iránti indítványában előadott indokok a jogerős ítélet felülvizsgálatán túlmutatnak, ezért a Kúria jelen tanácsa, követve a Kfv.IV.37.033/2025/8. számú határozat [55] bekezdésében foglaltakat, az indítványt elutasította.

[35] A perben az elsőfokú bíróságnak az uniós jog elsőbbségére és a döntési jogkörének korlátait meghatározó perrendi szabályokra [Kp. 85. § (2)-(3) bekezdés] tekintettel kellett vizsgálnia az alperesi határozat meghozatalát követően keletkezett EUB ítélet hatását az alperesi határozatra és levonni annak következményeit.

[36] A Kúria precedensértékű határozataiban már vizsgálta az EUB ítélet hatását a 6/2022. Korm. rendelet megsértése miatti fogyasztóvédelmi bírságot kiszabó határozatokra.

[37] A Kúria a Kfv.IV.37.488/2025/8. számú határozata [46] bekezdésében utalt arra, hogy az EUB C-198/01. számú ítélet szerint helyénvaló szem előtt tartani, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a közösségi jog elsőbbsége megköveteli, hogy a nemzeti jog bármely olyan rendelkezését, amely ellentétes egy közösségi szabállyal, ne alkalmazzák, függetlenül attól, hogy azt az említett szabály előtt vagy után fogadták el (ECLI:EU:C:2003:430, 48. pont).

[38] A Kfv.III.37.488/2024/5. számú ítélete [41] bekezdésében kimondta: tény, hogy az alperes határozata meghozatalakor még nem született meg az uniós ítélet, az alperes a hatályos nemzeti jogszabályt alkalmazta, azonban miután az EUB megállapítása szerint a 6/2022. Korm. rendelet rendelkezései uniós jogba ütköznek, azokat a tagállami bíróságnak – az eljárás bármely szakaszában – az ügy elbírálása során félre kell tennie. Tagállami bíróság nem alapíthatja döntését uniós jogba ütköző nemzeti jogszabályra.

[39] A Kúria Kfv.IV.37.488/2025/8. számú határozata [45] bekezdése szerint az EUB ítélet az alperesi határozat megsemmisítését megalapozta, mert ezen ítélet kimondta, hogy a 6/2022. Korm. rend. szabályozása ellentétes az uniós joggal. Az uniós jog elsőbbségének elve a közigazgatási bíróságok eljárásában is követelmény, ezért helyesen döntött úgy az eljárás bíróság, hogy a nemzeti jogszabályt nem alkalmazza. Ebből pedig az következik, hogy az alperesi határozatnak nincs jogalapja, mert a 6/2022. Korm. rend. nem volt alkalmazható a határozat meghozatalára visszamenőleges hatállyal. Erre tekintettel az eljárás bíróság helyesen döntött az alperesi határozat Kp. 89. § (1) bekezdése a) pontja alapján történő megsemmisítéséről, tekintet nélkül arra, hogy az alperesi határozat meghozatalakor a 6/2022. Korm. rend. még nem vitásan érvényes és alkalmazandó volt.

[40] A Kúria a Kfv.IV.37.033/2025/8. számú határozata [49] bekezdésében kifejtette, hogy a perben egyedül releváns körülmény az volt, hogy az EUB megállapította, hogy a 6/2022.

Korm. rendelet ellentétes az uniós joggal, amelyből helyesen vonta le az eljáró bíróság azt a következtetést, hogy az nem alkalmazható.

[41] Mivel nincs ténybeli és jogi indok a hivatkozott precedensértékű határozatoktól való eltérésre, a Kúria a jelen felülvizsgálati eljárásban is azt állapította meg, hogy jogszerűen döntött az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (3) bekezdés b) pontja hivatalbóli alkalmazásával az alperesi határozat Kp. 89. § (1) bekezdése a) pontja alapján történő megsemmisítéséről, tekintettel arra, hogy az alperes az uniós joggal ellentétes rendelkezésre alapította a határozatát.

[42] A Kp. 89. § (3) bekezdése értelmében a jogsértés megállapítása esetén a bíróság hivatalból kötelezi a közigazgatási szervet a tevékenység jogsértő következményének elhárítására.

[43] A Kp. 89. § (3) bekezdés értelmezése körében a Kúria a Kfv.IV.37.033/2025/8. számú határozata [51] bekezdésében már kimondta, hogy a jogsértő következmények elhárítására kötelező rendelkezés, ami a perbeli esetben a korábban megfizettetett bírság visszafizetésére kötelezést jelentette, az eljáró bíróság hivatalból alkalmazandó kötelezettsége, ebből fakadóan pedig a megsemmisítő ítélet kötelező tartalmi eleme.

[44] A Kúria megállapította, hogy a bírság befizetésének ténye igazolt volt a perben, az elsőfokú bíróság az alperesi határozatot megsemmisítő ítéletében a Kp. 89. § (3) bekezdés alapján jogszerűen kötelezte az alperest a bírság felperes részére történő visszafizetésére.

[45] A Kúria a Kfv.IV.37.033/2025/8. számú határozata [51] bekezdésében emellett arra is rámutatott, hogy a késedelmi kamat megfizetésére kötelezés szintén a Kp. 89. § (3) bekezdése szerinti, a közigazgatási tevékenységből származó jogsértő következményének elhárítása körébe tartozik.

[46] A perbeli ügyben a késedelmi kamat elrendelésének jogalapja körében az eljáró bíróság jogerős ítéletében az Art. 6. § (3) bekezdés a) pontját, 65. § (1a) bekezdését, illetve 209. § (1) bekezdését alkalmazta. A Kúriának azt kellett vizsgálnia, hogy a hivatkozott rendelkezések alapján kötelezhető-e az alperes a felperes részére visszatérítendő bírság utáni kamatfizetésre.

[47] Az Art. hatályát meghatározó rendelkezések között szereplő 6. § (3) bekezdés a) pontja kimondja, ha e törvény másként nem rendelkezik, az adóelőleg, adóelőleg-kiegészítés, továbbá a bírság, a pótlék és a költség tekintetében az adóra vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[48] A kiemelt rendelkezés értelmében az Art.-ban szabályozott bírság tekintetében kell az Art. szerinti adóra vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni. Az Fgytv.-ben szabályozott fogyasztóvédelmi bírság nem az Art.-ban, hanem az Fgytv.-ben szabályozott bírság, így annak vonatkozásában az Art. alkalmazása szóba sem jöhet. Másképpen megfogalmazva, az Art. hatálya nem terjed ki a fogyasztóvédelmi bírságra, következésképpen arra az Art.-nek az adóra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazhatók.

[49] Az Art. 65. § (1a) bekezdése szerint, ha az adóhatóság döntése jogszabálysértő, melynek következtében az adózónak visszatérítési igénye keletkezik, az adóhatóság a visszatérítendő összeg után a késedelmi pótlékkal azonos mértékű kamatot fizet, kivéve, ha a téves adómegállapítás az adózó vagy az adatszolgáltatásra kötelezett érdekkörében felmerült okra vezethető vissza.

[50] Az Art. 209. § (1) bekezdés alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 5 százalékponttal növelt mértékének háromszázhatvanötöd része.

[51] A Kúria hangsúlyozza, hogy a kiemelt Art. 65. § (1a) bekezdés olyan ágazati jogszabályi rendelkezés, amely az adóhatóság jogszabálysértő döntése esetére írja elő a már megfizetett bírságösszeg Art. 209. § (1) bekezdés szerint számított mértékű kamattal történő visszatérítését. Az Art. rendelkezései azonban kizárólag az adóhatóság eljárását szabályozzák, a fogyasztóvédelmi hatóság nem az Art. 22. §-ában nevesített adóhatóság, ezért a fogyasztóvédelmi hatóság eljárására és döntésére az Art. rendelkezései még analógia útján sem alkalmazhatók. Következésképpen, a fogyasztóvédelmi hatóság jogszabálysértő döntése esetén nincs helye az Art. 65. § (1a) bekezdés és a 209. § (1) bekezdés alkalmazásának, azaz az ügyfél részére visszatérítendő bírság utáni kamatfizetésre kötelezésnek.

[52] A Kúria szerint - a fent kifejtettekre tekintettel - tévesen alapította az elsőfokú bíróság az alperes kamatfizetési kötelezettségét az Art. 6. § (3) bekezdés, 65. § (1a) bekezdés, valamint a 209. § (1) bekezdés rendelkezéseire.

[53] A Kúria hangsúlyozza, hogy a jogállamiság elvéből következően a közhatalommal felruházott államigazgatási szervek a jog által szabályozott keretek között fejtik ki tevékenységüket. A közigazgatási hatóság jogszabály felhatalmazása alapján, hatáskörét a jogszabály keretei között, rendeltetésszerűen gyakorolva jár el [az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.) 2. §. (1) bekezdés], sem célszerűségi, sem hatékonysági, sem igazságossági alapon, illetve analógia útján sem térhet el a tételes jogtól. A közigazgatási hatóság a jogszabálysértő döntése miatti kamatfizetésre akkor köteles, ha azt jogszabály számára ezt előírja.

[54] Ilyen rendelkezés található az Art. 65. § (1a) bekezdése mellett a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) 84. § (1) bekezdésében is, amely szerint ha a közigazgatási bíróság jogerős ítélete szerint az eljáró versenytanács határozata jogszabályt sértett, és ennek következtében a bíróság a határozatnak a bírság összegét meghatározó rendelkezését megváltoztatja, megsemmisíti vagy hatályon kívül helyezi, a Gazdasági Versenyhivatal a jogszabálysértően kiszabott, már megfizetett bírságösszeget visszatéríti az érintett ügyfélnek, és a visszatérítendő összeg után minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 365-öd részének megfelelő mértékű kamatot fizet.

[55] A Kúria kiemeli, ha nincs olyan konkrét jogszabályi rendelkezés, amely ilyen esetre a hatóság számára kamatfizetési kötelezettséget írna elő, akkor analógia útján nem lehet a tételes jogot kibővíteni. Mindez azonban nem zárja ki, hogy a közigazgatási hatóság önként kamatot fizessen a jogszerűtlenül kiszabott bírság után, illetve azt sem, hogy a felperes más

úton érvényesítse a késedelmi kamat iránti igényét.

[56] Az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés deklarálja, hogy a bíróság dönt büntetőügyben, magánjogi jogvitában, a közigazgatási határozatok törvényességéről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről, a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról és törvényben meghatározott egyéb ügyben.

[57] A bíróságok hatáskörei elkülönülnek, azok nem átjárhatók. Tételes jogszabályi rendelkezés hiányában a közigazgatási határozatok törvényességét vizsgáló közigazgatási bíróság sem állapíthat meg a felperes részére kamatot, bírói jogértelmezés útján nem lehet a tételes jogot kibővíteni.

[58] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria az elsőfokú ítéletet a pontosabban meg nem nevezett kamat/pótlékfizetésre vonatkozó részében hatályon kívül helyezte, és az eljáró bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította, egyebekben ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[59] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes késedelmi kamat iránti igényét az alapján kell elbírálnia, hogy a fogyasztóvédelmi ügyekre irányadó ágazati jogszabályok a jogsértően kiszabott, már befizetett bírság visszatérítésére kamatfizetési kötelezettséget nem írnak elő.

A döntés elvi tartalma

[60] Amennyiben az Európai Unió Bíróságának ítélete megállapítja, hogy az alperesi határozat meghozatalának alapjául szolgáló jogszabály ellentétes az uniós joggal, akkor az alperesi határozatot a közlésre visszamenőleges hatállyal a Kp. 89. § (1) bekezdése a) pontja alapján meg kell semmisíteni, tekintet nélkül arra, hogy az alperesi határozat meghozatalakor az adott nemzeti jogszabály érvényes és alkalmazandó volt.

[61] A fogyasztóvédelmi hatóság az Art. 6. § (3) bekezdés, 65. § (1a) bekezdés, valamint a 209. § (1) bekezdés rendelkezései alapján a jogszabálysértő módon kiszabott fogyasztóvédelmi bírság visszafizetéséhez kapcsolódóan nem kötelezhető késedelmi kamat megfizetésére.

[62] Amennyiben egy bírság kiszabására jogszabálysértő módon kerül sor, a bírság visszafizetése után késedelmi kamat fizetési kötelezettséget csak abban az esetben lehet előírni, amennyiben az adott ügyben alkalmazandó ágazati jogszabály arra vonatkozóan rendelkezést tartalmaz.

Záró rész

[63] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján a felperes erre irányuló kérelmére tekintettel tárgyaláson járt el.

[64] A Kúria a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, 83. § (2) bekezdésében foglaltak alapján akként rendelkezett, hogy a felek a felülvizsgálati eljárás során felmerült költségeiket maguk viselik, tekintettel arra, hogy a pernyertesség és a pervesztesség aránya közötti különbség nem jelentős.

[65] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (3) bekezdés d) pontja és az 50. § (1) bekezdése szerinti felülvizsgálati illetéket (70.000 Ft) a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[66] Az ítélettel szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. május 22.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos sk.

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

